

Syndroom van Raynaud

Het syndroom van Raynaud is een aandoening van de handen en voeten waarbij de kleine slagaders door kou of sterke emoties zeer sterk samentrekken, waardoor de bloedstroom wordt beperkt. De aandoening ontleent haar naam aan Maurice Raynaud, die in 1862 de ziekte voor het eerst beschreef.

Verschijnselen

De aandoening vertoont drie duidelijke stadia:

- Door de slechte doorbloeding worden de vingers eerst wit.
- Vervolgens kleuren ze blauw, dit wordt cyanose genoemd.
- Ten slotte, als de bloedstroom zich door verwarming herstelt, worden de handen rood, gaan tintelen en voelen bijzonder onprettig aan.

Meestal betreft het de vingers en handen, soms ook tenen en voeten. Veel minder vaak betreft het neus en lippen.

Oorzaken

Het fenomeen van Raynaud kan komen door:

- Geneesmiddelen zoals betablokkers.
- Aanhoudende trillingen zoals bij pneumatische boren, kettingzagen en andere trillende instrumenten.
- Blootstelling aan ernstige kou.
- Zware belasting van de vingers, zoals bij typisten en pianisten.

Het fenomeen van Raynaud kan ook onderdeel zijn van ernstiger ziektebeelden:

- Vaatziekten zoals verharding van de slagaderwanden (arteriosclerose)
- De ziekte van Buerger, een ziekte waar veel rokers aan lijden en die tot gangreen kan leiden.
- Kleine bloedstolsels.
- Auto-immuunziekten die het bindweefsel aantasten, zoals reumatoïde artritis, sclerodermie en systemische lupus erythematosus (SLE).

Diagnose

De diagnose wordt in eerste instantie gebaseerd op een zorgvuldige beoordeling van de klinische voorgeschiedenis. De slagaders kunnen worden onderzocht door er een kleurstof in te spuiten en ze vervolgens te onderzoeken met behulp van röntgenfoto's (**arteriografie**).

Extra onderzoek kan nodig zijn om een onderliggende ziekte uit te sluiten. Omdat het fenomeen van Raynaud bij diverse ziekten kan voorkomen, kunt u het best de huisarts raadplegen. Hij of zij zal u dan informeren over de onderzoeken die nodig zijn.

Behandeling

De behandeling hangt af van de ernst van de verschijnselen en of er een onderliggende oorzaak is. Als dit syndroom het gevolg is van een onderliggend ziektebeeld zoals reumatoïde artritis, sclerodermie en systemische lupus erythematoses, dan worden eerst deze aandoeningen behandeld. Ook als het huidweefsel er beschadigd uitziet, moet de arts dit behandelen. Als de vingers beschadigd zijn geraakt, kunnen amputaties noodzakelijk zijn. De wanden van de bloedvaten worden soms verwijderd met medicijnen (vasodilatoren). U kunt ook zelf veel doen om de kans op vaatkrampen te verkleinen.